

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus theol. de actibus humanis - Cod. Ettenheim-Münster 302

[S.l.], 1697

Dinstinctio tertia

[urn:nbn:de:bsz:31-131009](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-131009)

Distinctio

Tercia

De habitibus humanis, secundum bonitatem & malitiam eorum spectatis

Explicavimus hactenus varias volentes actiones,
tam divinas quam imperitas, quas hoc libere oportet, ac providentias
appellamus. Ad quod nunc a, de duabus eadem affectionibus.
bonitate videlicet & malitia morali. Distinguitur autem
hinc moralitas in eam, quae ordinis naturalis est, & in illam, quae
ordinis est supernaturalis. naturalis moralitas est, quae convenit
hominibus sicut ab inchoatione & libere volenti finem suum naturalem, ad
habendo a fine sui naturalis. Supernaturalis moralitas est,
quae convenit hominibus praesertim inchoatione & libere volenti finem suum
supernaturalem. Hinc sane jam obtinuit usus, ut illae in actiones
dicantur morales, quae circa finem hominis naturalem versantur, quaeque
natura operari possunt. Solae autem sunt supernaturales, quae a moralibus
inchoatione, & ab bene naturali voluntaria. Quis jam, quod quibuslibet
moralitas naturalis.

Quaestio prima

Quid & quotuplex sit moralitas
formalis.

Notandum; mo^o nomen moris à quo morale derivat
 latissime significat frequentem actionem eiusdem generis, hinc q. d.
 isti vitales, hinc in vitales sunt; quo significat lapis v. g. dependendi more
 hbt. — minus tunc lava, & paulo vitæ, neq. In prima moris
 auctoris, cum significat Centrum, frequentem actionem eiusdem generis
 vitalem, hinc elumbrat, abstractendo, an actus ille aliorum non foali,
 an in materiali cognitione finis: quo mo^o leones cum impetu irruendi more
 hbt. In mathabauri ii. Proximissima v. & in Prologi recepta
 notio moris è, q. d. significat & frequentem actionem eiusdem generis, ut
 ita mos auct. liberi convenient, & actus liberi dicuntur morales, &
 affectionem quandam convenientiam ipsi duntaxat ostendunt, curia que
 versantur actus liberi. Quare

Notandum. Et duplicem de moralitate.
 vna de foalis, cuius reperitur in ipso actu, qui proinde bonus
 & malus dicitur foali. Altera de virtute, que reperitur in
 obiecto, & constituit rem in qua è, obiectum bonum, hinc honestum aut male
 hinc turpis conis, & facit idem obiectum honestum, & bonum rebus
 rationem amabilem aut abominabilem.

Notandum. Etio. Ipsam liberam conis frequentem
 è duplicem, vnam actualem, alteram potentialem; non necesse
 è, ad id, ut quibus liber moralis denominatur, ut iam actu processerit
 finem aliorum actuum frequentem, sed sufficit ut idem actus frequentem
 potest, ad cuius sufficit frequentem potentialem.

Notandum. Etio. Et ab actu morali & libero eiusdem
 obiecto, q. d. moralitas se convenit, q. d. dicitur eris q. d. an re loquuntur
 vocari morales et alias res eligio mo^o ad actum spectantes, cuius mo^o

imo virtutes facultates, voluntatem ad eliciendos actus morales, quod cognominantur
 morales, partim a eis suis, qm a generalibus partim a
 suis effectibus, quia voluntas facultas est ad eliciendos actus morales.
 Sedo hinc, quod de actibus moralibus tractat, dicitur Ethica, sive moralis, partim
 ab efficiente suo, quippe ad actibus moralibus generalibus, partim ab ob-
 jectis actibus moralibus quod considerat.

Notandum est, ad clarum intelligendum quod sit facultas
 moralitas in actu huius, ubi est, si considerentur ea, quod in anima libera
 presentibus interioribus concurrunt, primum a potentia huius actus virtutis,
 & hinc est actus essentialis. Etiam a habitu huius actus ad suum ob-
 jectum, quod est actus essentialis, & ab eo inspicitur, licet per habitum inem
 istam transcendentali ad actus speculativi ad ob-
 jectum productionis & intentionis actus huius, qui a voluntate ut a principio vitali elicitur, & sicut
 informatur, quod productionis vitalis & intentionis actus libero est essentialis
 a Galton si loquamur de productione & intentione habituali.

Hinc dicitur, quod habitus actus huius ad istius productionis modum,
 respicitur: actus moralis in bono ipsam voluntatem, ut principium productionis,
 & est modum, quo in quomodocumque, ad libere a voluntate producit, qui
 actus productionis, hinc libertatis voluntatis spectari potest dupliciter.

Primo spectari potest in actu primo, quo parte voluntas est libera est he-
 dum aliquis elicit actus morales, ut amor & adiu, quod quicquid in bono
 habet procedit a potentia in actu primo libera. Altera est libertatis
 in actu secundo, quod nimirum actus procedit a voluntate, hinc & nunc libere
 operante.

His propositis, actus est, productus a voluntate ad id, ut actus
 huius sive dicitur moralis: ad controversiam hanc levissimam
 auctoritas est, obstruenda passionibus, nisi voluntas aliquid respectus ad
 actus moralitatem: quod omnino dicitur ex se habet contrariis spectantibus.

Ex parte ex eorum argutis.

Conclusio 1^a mo. moralitas actus n^o consistit facile in
 ipsomet actus libertate. S. Th. 2^a 2^a q. 17. *liber* in pt aliqua res
 facile multiplicari, nisi multiplicata eius facile ratione; si moralitas
 pt facile multiplicari, non multiplicata libertate. go.

Major ab eis admittit. m. *liber*. quia volitio fusa ad i^o vel
 hancum continet duplicem modum moralem, & vult tm libertatem go
 vno v. sepe sine pt timore libertas, n^o immutata moralitate V. q.
 h^o ad i^o sine dicitur sine indere volitio & eisdem ratione p^o p^o
 moraliter, n^o tm quoad libertatem, eisdem alia libertas e^o dicitur
 alia inderebas.

Conclusio 2^a moralitas n^o e^o mixta sup^o ad i^o
 Entitati actus. Ita recentiores contra Caich. q. 1. q. 1. &
 alios. S. Th. 2^a 2^a q. 17. sunt multiplicanda entia sine reu^o alij nulla
 reu^o te p^o m^o ponendi, vult modaliter ab actus dicitur, cum fuisse
 ai mo, & p^o sola libertate in ad veritatem ad honeste & inhoneste dicitur,
 actus p^o duali moralis. *liber* S. Th. quia antea p^o independent
 ab illa relatione modali dicitur p^o dicitur alij relatione p^o ad veritatem
 condunt, go ante hunc modum actus vult n^o morali bonus & malus,
 dicitur p^o quia vno respectu vult n^o relatione, aut p^o dicitur,
 vno respectu actus respectu ad reglam & dicitur ratione, quia vno p^o
 & contra reglam, go hoc ipso iam e^o bonus & malus, go hoc ipso
 independent ab o^o relatione modali p^o dicitur aut dicitur p^o dicitur.

Conclusio 3^a moralitas e^o dicitur ad equali^o
 intra ad que e^o dicitur actus vult, vult dicitur, & consistit in relatione
 transueneribili ipsius actus ad o^o dicitur. p^o dicitur. p^o dicitur.
 dicitur. in sup^o dicitur. Th. 2^a 2^a q. 17. de act. h^o cap. 12. dicitur.

Ob servandi jmo duas ee egles moru legem nimiru aternam
 in mente divina subsistentem Et que se hnt p omnu egles jmo & dicitur
 rationis practice precipiens aut prohibens, quatenus legem aternam
 particiatur, & hoc dicitur de regula feriali proxima & mediana.

Ob servandi un scto dictamen rationis practice ee duplex:
 unum in consuetudine qd plerumq & debet ad hunc, qd hntur
 actus de prohibens aut dicitur qd hntur in particulari agendum
 aut omittendum. Et p hnta pndentia. In quo aut sensu struunt
 dicitur hnt pndentiam, pntabit a ratione qd hnt de sect. 7. q. 2.

Ratio jmo parts ee, quia in acti hnt & morales
 factitates includuntur scilicet ee voluntarium, ee liberum
 ee morale, alij ee voluntarium & ee liberum saltem iudicabilia
 sunt denominationes qd ad epate intie, nec minus qd hntur,
 cum hoc nihil aliud dicit qm ordinem sive hntentiam
 in oia hntentia vel intentionem, sed hnt hntentia & contra
 acti morali: qd. nq constat ex mai de hntentione
 potestate. ee v. morale, qd nihil aliud dicit qm esse
 transgredientiam ad oia v. regli moru sicut qd fuit
 major sytemi & altera pars conclusif.

Ob qd illud ee de hntentione qd ee constitutum jup hntentia
 constitutum & definitum hntentem, hntentem
 moralij desiquit a pher qd hntentem ordinem ad oia reglij
 morum subsistentem, qd actus moralij sistentem ordinem
 constituit in ee moralij. Major & nq constat. Et hntentem
 dicitur hntentem n a pntentem sed ee oia hntentem ab acti.

Conclio qd dicitur finis bonitas moralis in actu hinc
 impeditur per se. Immo finis est ab alio seu fine in
 eda a fine in se. Ita est in unum. Immo est bonitas
 aut in se, reliqua sunt in eda. Ita s. th. h. d. d. d.
 in eda dicitur & qd. j. Ead. est bonitas moralis qd
 finis a conformitate ad regl. recte rationis. Attributa rationi
 actum dicitur venari una est honestum, una honestus finis,
 & una honestus circumstantia: unde si aliquis illorum est turpis
 iam actus non est honestus sed turpis; si autem non est turpis
 finis & una circumstantia fuerint prava, tunc actus habet malitiam
 triplicem illi honesti oppositam.

Conclio dicitur bonitas & malitia actuum
 moralium, quod est ab alio de finibus actus auctus de actibus
 sicut in natura. Sicut actus, tamen actus non, sed sunt de actibus
 speciales inter se opposita bonitas & malitia conueniunt
 actuum, quia moralium, et in adaequante dividantur genus
 motus. Ita s. th. q. 18. a. 1. & q. 19. a.
 1. & c. Ead. est quod bonitas & malitia moralis
 ex alio finis sunt speciales dicitur: quia actus motus
 liberi, factus, elici & liberi diuisi speciales ordinem
 ad alium, quod est finis praeferantur ac praeferuntur finis bonitatis
 aut malitiae moralis sortitur, ex ordine ad idem alium
 necesse est, ut ea honestas aut turpis non sit tamen finis
 & actus speciales, reliqua v. bonitatis aut malitiae, si quod
 occurrunt ex circumstantiis, erunt in actus entis & secundum

ut infra magis ^{liber} tractabitur.

Arguitur jmo populo sola libertate, & principis ^{liber} libertate
 alicuius alicuius hanc e moralis, & sublebo sola libertate
 populi alicuius alicuius hanc e moralis, qd sola moralitas
 consistit in libertate, & solum differat quoad modum ^{liber} existendi
 sive. qd effectus libertatis principum ^{liber} operantur in ^{liber} dignitate, moralibus
 v. effectus eum alicuius operantur ^{liber} consuetudine, seu ^{liber} principis
 agentibus liberi: unde s. Thoms alij ^{liber} passim pro eodem
 sumunt alicuius libertatem & hanc ^{liber} sive moralem. Et
 confirmatur: qd voluntas, ut principis ^{liber} libertatem, e moralis, qd eum alicuius ^{liber}
 ut e ^{liber} libertatem, sive ut e alicuius principis ^{liber} libertatem e alicuius moralis, & effectus
 tota moralitas eum alicuius ^{liber} in sola ^{liber} libertate. ad argum. hoc negat alicuius
 quia populo sola libertate, & principis ^{liber} libertatem alicuius alicuius,
 si ^{liber} libertatem ad hanc alicuius plus qm e ^{liber} libertatem, & in genere
 nra, adeoq; n ^{liber} libertatem e moralis, & fundans ad mores.
 Quod alicuius alicuius s. Thoms & alios dicit, eos pro eodem sumunt
 alicuius libertatem & moralem, in qd factus ^{liber} sive alicuius, sed qd
 moralis, sive realiter id eum ^{liber} sive, eum alicuius ^{liber} libertatem &
 moralis. In confirmatione dicitur alicuius:
 voluntas, ut principis ^{liber} libertatem, e agens morale iniquitate
 & sicut eum alicuius alicuius: e agens morale ad eum alicuius
 & principis, ut principis ^{liber} libertatem e, nra alicuius alicuius
 nem tunc ^{liber} quoad libertatem hanc ^{liber} moralibus
 ipsius, in ea in sola, moralitas tota e ^{liber} consistit.

Sequitur edo pro secunda sententia, sicut se habet
 utaliter ad in vitalem, si se habet ut moralis ad in moralis.
 De alio vitali & in quendam realem distat a in vitali
 go sicut distat a in moralis a b actu in moralis.

De negando paritatem majoris, quia vitales actus, &
 in vitales a diversis potibus proficiunt, & si hoc genere
 differunt, & deo mirum in e, vitali actu accedere aliquem
 nem reale naturam, qui deo actu in vitali: ab in alio
 libro & moralis voluti, & actus in in moralis, in habet
 diversum primum distinctum, & distat a bono de facinus
 differunt: neque in necesse e, ut actus eundem potibus
 pare solum in potibus ad hanc potibus, plus differant, quo minus
 & distat a quadam actu vitali. Prior qd sit moralis
 bonitas obliqua seu dubia.

Quaestio 2da

Quid sit moralis bonitas obiectiva seu fundamentalis.

Notandum bonitatem obiectivam prioris e bonitatem actus in in deo in se
 bonum, quod actus de eo rebus iudicat, & volti illud rebus appellat.
 e contra, deo volti rebus e, & iudicium rebus deo ferit, quia obtem
 si bonum & honestum e; neque in boni mores faciunt obtem honestum
 & obtem honestum reddid honestos mores. Item duas servata prout
 deo pro. Quia qd sit bonitas obliqua, sicut ut alij dicit.

quoniam si prima regula inquit actionum: sine qua est bonum moraliter dicitur est bonum & malum bonitate, & malitia obliqua, quia in omni actu bono & malo sunt tales ex obto.

Conclusio prima bonitas obliqua non est fundata ex conformitate aut dissimilitate ad legem divinam precipientem; *contra seculos & alios.* *Seco est prima quia ante rem volentem dei precipientem, & ante ac iudicium ipsius de moralitate obliqua iam in quodam obto inveniunt aliqua bonitas, & malitia radicalij.*
Hinc s. Augustinus: *Adulterius inquit non est malum, quia prohibetur sed prohibetur, quia malum.* *Plat.* *Seco quia dicitur quod a diabolo prohibetur alijs, & tamen in ipso manet, jurare falsum, de odio habere &c. go.*

2da ratio

Conclusio 2da bonitas & malitia obliqua seu radicalij, & partialij consistit in conformitate & dissimilitate ad regulam moralem ad naturam realem, proxime quidem ad creaturam, mediate vero & indirecte ad creaturam. *Secundum de actib. humanis. tractu 3. dif. 2. Sect. 2. &c.*
Plat. quia penultimum malum respectum in genere moris, hinc malum actus est se & natura sua, in eadem natura realem, quod sicut in se per se malitia respectiva frigoris in ordine ad ignem consistit in ipsius inconvenientia velij sua, cum calore, & quare ignis cognoscens frigus se sibi malum, in se hanc cognitionem frigus malum constituenat. *De se ordinem & respectum ad bona sunt, ita & malitia obliqua & partialij consistit in dissimilitate cum natura reali, quia sibi sibi inconvenientis est, in quod illud hinc realem ratio hanc inconvenientiam cognoscit.*

Plat. in libro

Observandum inquam: naturam realem hinc actualitatem aliam seu particularem v.g. naturam Petri Pauli &c. aliam rationem, hinc eandem in comitate legum & mentis ab abstractione & comitate publica, que consistit in aggregato plurium naturarum particularium, constituentium alij in re publica. *Hanc denique naturam realem & superioritatem hinc excellentiam, in ipsa & natura divina hinc deus.*

Quando ergo dicitur virtus bonitatem consistere in conformitate cum
natura reali, intelligendum est in de natura particulari, & de contrariis
virtuti.

Arguitur jmo contra naturam realem, est quod
aliquorum peccatorum v.g. solomio &c. quod falsum est, cum contra
est contra naturam realem. R. nego. Quia, quia est quod
peccata sunt quodam ratione dicuntur contra naturam, quia
sunt contra finem ad illa intentus. hoc in se tollit, quia tunc &
etiam absolute peccata alio modo omnia sunt contra naturam sunt,
quod dicitur in his, sicut. disconvenientia & discordia.

Arguitur etiam natura realis est creata deficiente,
ergo in prima est regula suavitatis admodum, quod in deficiente est debet, & est
bonitas & malitia obliqua in deficiente a convenientia, & disconvenientia,
ita ad naturam realem. R. nego. Anterior: natura realis creata est
deficiente deum in istam est. Deum est istam & convenientiam
quod bonum est, anterior: quod natura realis creata in ista est sicut in regula
est in ista est, quod in ista est, quod in ista est, quod in ista est,
convenientiam congruentiam alium finem realis deum
est finitur, ergo est ista. Sicut in cognoscit in solomio est jmo, est una
regula ad convenientiam convenientiam calorem, & disconvenientiam frigoris
cum isto, ista realis natura creata ad convenientiam congruentiam
& convenientiam est convenientiam & disconvenientiam alium finem
moralium cum eadem natura: neque natura divina est predicto modo in
regula alium finem: multa in deo licent, quod hoc sine culpa
in faceret, ac proinde multa sunt convenientia & convenientia
natura divina, quod licet natura sunt inconvenientia & disconvenientia,
interior in ex alijs virtutibus competit natura divina est ab istam regula
arbitrium actionum. Est in ista est in ista est, quia est in ista
est in ista est. Etiam est jmo regula quod in ista est in ista est,

videl. nra creatio, que e participatio nra d'ivine. *2° h'c e g'na.*
3° e nra creatio e ab h'c nra p'videntia, q' h'c de ill' p'f
leges iudiciales & prohibentes, quod sunt actus ill' h'c & v'lt' p'vident.

4° e g'na. 2° h'c nra creatio e ab h'c nra p'videntia, q' h'c de ill' p'f
leges iudiciales & prohibentes, quod sunt actus ill' h'c & v'lt' p'vident.

5° e g'na. 2° h'c nra creatio e ab h'c nra p'videntia, q' h'c de ill' p'f
leges iudiciales & prohibentes, quod sunt actus ill' h'c & v'lt' p'vident.

6° e g'na. 2° h'c nra creatio e ab h'c nra p'videntia, q' h'c de ill' p'f
leges iudiciales & prohibentes, quod sunt actus ill' h'c & v'lt' p'vident.

7° e g'na. 2° h'c nra creatio e ab h'c nra p'videntia, q' h'c de ill' p'f
leges iudiciales & prohibentes, quod sunt actus ill' h'c & v'lt' p'vident.

8° e g'na. 2° h'c nra creatio e ab h'c nra p'videntia, q' h'c de ill' p'f
leges iudiciales & prohibentes, quod sunt actus ill' h'c & v'lt' p'vident.

9° e g'na. 2° h'c nra creatio e ab h'c nra p'videntia, q' h'c de ill' p'f
leges iudiciales & prohibentes, quod sunt actus ill' h'c & v'lt' p'vident.

Quaestio 3^a

Quomodo actus interior voluntatis suae bonitatem accipiat ab obiecto.

*Concl'io 1^a. actus interior voluntatis suae bonitatem accipiat
bonitatem & malitiam ex ob'cto bono, & malo et consentaneo, & dissentaneo nra
reale p'obati. S. Th. & fere e'ius T. Th. p'ob'z. actus p'obandi
e' ob'cto e' indifferens ad bonitatem & malitiam. sicut ad p'ob'f
a p'ob'f e' p'ob'f, e' ad casu indifferens, q' g'na bonitatem & malitiam
de g'na e' ob'cto ad ob'cto.*

Conclusio 2da Ad obtemperandum actui interno moralem bonitatis
 si sufficit, obtemperare est conforme naturae rationali. Obi male, si necesse est, ad ultimum
 sub motu et honesto in illud fuerit, ad eum ut circa bonum obtemperare, quia
 finalis honestum est, necesse est. Recuramus ad 2. c. 4. p. de lib. et s. Thomae
 & aliorum. **Obi.** quia voluntas actu specificationis per se in bonum sub illa
 ratione boni, quod hinc proponit ad illud, si dicitur, movens voluntatem ad actum
 honestum quod ponit eundem obtemperare sub expressa ratione boni honesti; quodammodo
 operatur honeste & fertur in illud bonum, sed per se expressa ratione honesti
 est per se obtemperare.

Conclusio 3ta Ut actus sit morale malus, si requiritur si ad
 ipsa barbaritudine & inhonestate obtemperare, si voluntate expressa & directe intendat, si
 sufficit ad actum morale malum quod unquam voluntatem indirectionem & interpretationem.
 S. Th. **Obi.** quod dicitur illo bonum esse integrum esse, malum esse quod
 deficiente. Nam in hoc actus bonus differt a malo, quod bonus requiritur
 suas res integrantes, ad malum autem sufficit aliquid deficiente; unde sufficit,
 quod malitia in obtemperare & nihilominus circa illud versatur. Si ergo vult
 furari calicem, prius illum faciat esse, et in furto, quia facit, inoportunus rapit
 in a furum, tunc deus committit homicidium.

Conclusio 4ta Ut actus sit morale bonus, si est virtus
 ut actuali referatur ad ultimum finem, si sufficit virtute, quod virtute
 relatio in se consistit, ut nulla opponatur conditione, ut hinc finis est per se.
Obi. quia haec actualis relatio non igitur ad bonitatem moralem obtemperare quod
 respicit ad finem. **Solutio** patet, non bonitas formalis actus potest non
 dependere ex obtemperare, si ergo referri poterit bonitas obtemperare absque actuali relatione
 in deum, procul dubio & in actum referri poterit. **Ad idem patet**
 nam v. g. reddere quod debitum est alteri, si sublevare alienam infirmitatem
 si de praesente dicit conformitatem ad naturam suam sine relatione in deum.
Responsum. Aptus, inus chorint. 10 ait: quicumque fuerit in
 gloriam dei factus. **Confirmatio.** quia aliter illud non est nisi in deum

in ultimum finem foret obiecto, ad quod nulla
 obligatur de actuali ordinatione potius, et conficiuntur pro processum, et si
 obligatur ad finem, tunc illi de ordinatione virtutis sine alio, ordinale, qui habet
 aures, et deinde ad confirmationem de re adveniente, et de obiecto talis
 et, et per hoc habent fieri, et per ordinari ex parte in ultimum finem,
 an hoc sufficiat ad meritum, sine loco dicitur

Arguitur jmo. actus quo vult aliquid generari bene vivere
 et bene parere, et bonus, necesse est ab obiecto finem bonitatem specialem, cum in bono
 specialem, sed in generali obiecto. **R.** cum obiecto et actualem et bonam
 specialem bonitatem ex obiecto desumpta, alioquin non daretur actus in bonis, sed
 in bono genere, qui in sub nulla specie constitueretur, quod est absurdum. Quare
 et obiecto eius in actu in se sit quod in generali, vultus in in actu per se, et
 in obiecto particulari, videlicet. **R.** per specialem ordinem et respectum ad obiectum.
 unde unum dicitur, actus ex obiecto specialem finem, et est sensus, actus in eisdem
 speciei, cum sit res obiecti, unum obiectum potest esse eorum, actus autem per se determinatus.
 Sed sensus est, et actus de finem a specialem ordine et respectu ad obiectum.
 Sic notitia per actus obiecti, quae v.g. cognoscit actus generari acceptus
 et specialem, quoniam ex ordine ad hoc finem obiectum dicitur a ceteris prohibitis,
 quod cognoscit actus, tenent, eorum et. Ita et unum ad vultus generati
 vultus vivendi, ad specialem respectus. Vnde ad hoc generale bonum
 et est vultus generati bene vivendi, specialem dicitur a ceteris actibus
 vultus, et actus particulari bonum.

Contra. solutione. v. dicitur apparet ad qui vultus actuali
 habet actus, quomodo quod vultus, habet bonitatem specialem.
R. huiusmodi actus potest in genere habet specialem vultus, dicitur
 aliquid, sufficere necesse proportionem vultus, cum Synthesi, de re
 ratione, sed reali universim referentem, et bene vivendum:
 quod ratione sequitur bona ac speciosa vultus. Contra vultus generati
 male vivendi, et contra actus rebus rationem et Synthesi.
R. eto unum dicitur thesi per se in actu, habet bonum per se
 per se et specialem habet obiectum, ad quod vultus

virtutes circa bonum sunt morale in eodem, videlicet in bono et in malis, ut patet, quod
bonum sunt morale, ac prout indiget bono et bono plerumque arguit.

Arguitur eto. Actus in quibus ponitur aliud in virtute et re
ratione et bonis moralibus, quibus profundius ad se ordinant ad bonum, quod
est virtutibus in eodem. R. negat autem, quia est actus in bono
non fundamentaliter, & naturaliter, absque alio ordine ad bonum, in quo est bonum in genere
moralis, absque in ordine ad bonum, sine actionibus moralibus. Et via?

Arguitur eto. actus interioris virtutis moralis et virtutis
V. g. voluntatis acie boni, virtutis in peccatis: alii ad bonitatem
naturaliam moralem, in virtutibus interioribus, quibus ex se etiam ad
interiori, quod sunt actus morales suam virtutem aut malitiam augent
ad bonum. R. negat. Mg. dicitur in magis est considerandi actus ex se, per se
nimirum in ratione virtutis. Et patet, quod per se non consideratur, habet virtutem
interioram, et sic actus interior finit ad se bonitatem: per posteriori
vero, videlicet in ratione effectus virtutis, virtutem moralem per se
ad actus interioribus, quibus virtus habet, ut sit hoc, et aliter non habet, et alii
non videtur circa bonum suum.

Arguitur eto in deo requiruntur actus virtutum et quod si
actus magis in amabilia virtutibus per se et per bonitatem, que in virtutibus,
virtutibus, quod ad virtutes actum non requiritur, et circa bonum virtutibus, quod forte
bonitatem virtutibus. Mg. patet. non deus quod hoc est per se
gloriam ad quam voluit fieri via respectus. R. negat Mg. aliud
est virtutibus virtutibus in se vel virtutibus virtutibus, aliud vero est, quod per se in
amabili et quodam virtutibus virtutibus, non est virtutibus virtutibus in se
in quibus in virtutibus virtutibus, in illa virtutibus virtutibus, non virtutibus
referendo ad virtutibus finem, in virtutibus virtutibus, in virtutibus virtutibus
habet, virtutibus quod a deo virtutibus per se, quibus in virtutibus.
Etio quod quomodo actus interioris virtutibus suam virtutibus virtutibus
in virtutibus.

Quaestio 4^a Quomodo actus interior voluntatis suam bonitatem à circumstantiis

simples, & simpliciter, quae actum hunc in comitantibus, non aut afficiunt.
ut in Betus orat v. g. ante & post prostratum & ubi sic loquitur in
infirmitate, & in fine simplici circumstantia est. Illas v. g. in
vitas, quae actum ipsum afficiunt, & ad aliam spectant, atque in ordine ad
eandem rationem variant; cuiusmodi v. g. magna vel parva intensio
charitas, magna & parva ignis furbi. Earum porro circumstantiarum
quoniam hanc afficiunt, aliis augent in bonitatem & malitiam actus
intra eandem faciem, aliis v. e. ad aliam bonitatis & malitiae faciem
ad aliam distant à iusticia, quibus circumstantias refertur v. g. et longi
laur.

Notandum est, quod circumstantias morales actus comites non sunt. Ita
post Curonem & Arletum a signari septem, quae haec res combinantur

Quis, quid, ubi, quibus auxiliis, cur quomodo quando

Quarundam claritas non proferri experientia apud capites, ea brevis
hinc datur. Quis, ad quae personas, illa circumstantia, quae ad
alios dicitur, v. g. deus, quilibet & conditionem personalem
sive sacerdos, an laicus, rex, an seruus? Quis, sicut
quibalem coniugis aut obiti v. g. an parva, an magna res sit aliter?
Ubi, sicut de sermone laici an profani. Quibus auxiliis, sicut
instrumenta & media s. s. an q. aliter, blandit, an non per se?
Cur, ostendit finem coniugis, quomodo deus, aut aliter in personam
hinc datur, professionem & quando, in dicitur, per se &c.

Notandum quod ex enarratis circumstantiis, quodammodo certius, res
 nimirum, que se bene habent ex parte actus, personae, rei, sicuti qualitates,
 locorum. aliquas aut se genere, ex parte actus, & ideo facile, numerari
 V. g. intentionem, durationem actus, & libertatem actus. His notabilis
 fit

Conclusio prima. Bonitas sive dicta circumstantia actus moralis, ut
 Curiel. 2. 28. a. 3. lib. 1. Pecca. Valentis. &
 Etiam quia circumstantia. Quis V. g. dignitas personae, & circumstantia sicuti
 angelus bonitatem aut malitiam intra eandem speciem: Ob circumstantiam Quis
 qui post magna à deo accepta beneficia peccat, gravius peccat, qui qui
 minora accepit. & obcurum sicuti Quis, ut quod eundem specie actum V. g.
 charitativum cum majore aut minore intentione elicit; den peccat in alijs
 circumstantiis.

Conclusio 2da. Actus interior, volens sive voluntatem, aut
 malitiam aut entalem à supra dictis circumstantiis, sicuti videt, circumstantia
 in libertate ex se particularem ordinem conformitatis sive conformitatis ad veram
 rationem. Ita Curiel. Pecca. 2. 28. a. 3. lib. 1. Pecca. Valentis. &
 aut minus, sive, aut conformes recte rationi intra eandem speciem, quod admittunt
 predictos circumstantias ratione quarum habet bonitatem aut entalem, distant ab ea
 qui habent à ob obis: Unde sicuti quod majorem intentionem V. g. coloris sive
 major calor: Ita quod inferiorum amoris & melior aut entalem.

Conclusio 3ta. Aliqua circumstantia addunt actui morali bonitatem
 aut malitiam sive distant, illa videt, que sicuti habet particularem ordinem
 conformitatis aut disconformitatis ad rectam rationem. Ita patet ex notabili
 1mo.

Quidam quod actus habet plures moralitates, quoniam sicuti ex
 cognoscendi essentiali & accidentali. Quod actus est essentiali, quod sicuti
 consistit in actu in genere morali. De actus est essentiali, quod sicuti
 sicuti est, ita ut sicuti illa possit esse; que sicuti bene accipit sicuti, est accidentali.
 ut sicuti V. g. homicidium in loco sacro committitur, malitia homicidii, variat
 & specialiter sicuti in loco sacro, eo quod sicuti malitia sacrilegii sicuti, repugnat & ita
 vero illam sicuti sicuti: quare ad malitiam sacrilegii sicuti accidentali, sicuti
 ex circumstantiis fit.

Arguitur jmo: unum quod dicitur, quod subest actus, atque
 videtur invariari in suis contra subestiam actus, quod nulli videtur in unum quod.
 P^o q^o m^o ita se habent oes, & ex parte obli, & ipsius actus: primo videtur
 e, & dicitur ad subestiam actus, quia obli habet speciem, atque dicitur in subestiam
 ipsi actui haberi in possessione, item ab unitate in ibe dicitur, quia
 habet idem unum, aut, in inter se, & libet actus.
Confirmat idem sine pro actu, & a p^o, & dicitur subestiam p^o unit, &
 multo aut ex enumerati sine in d^o hoc mo & dicitur v. g. sine hoc p^o dicit
 in aut hoc numero factus, sine hac intentione, & dicitur hic numero actus,
 & sic de alijs. P^o q^o m^o : quoniam in multis ex istis circumstantijs
 etiales subestiam in genere obli, sine d^o in nat, in genere d^o moris
 consensu evidentes; quia ita intelligunt advenire actui, ut subestiam videtur
 d^o in morale promanere intelligat, sine illis circumstantijs: ad huc in illi,
 quod jejunium habet bonitatem virtutis, licet in illi p^o actus, obli
 observantia p^o libet bonitatem etiam obedientie. P^o q^o m^o confirmat
 est in manere idem numero factus, in in tanta fuerit quantitate, in aut
 idem sine delecta ita p^o dicit: Quare videtur circumstantijs d^o in actui evidens,
 tunc ea ratione, qua loquitur d^o factus in genere obli, in inviduas les appellat
 evidentes, & p^o factus, in verum e p^o factus rei d^o in reale, & quod
 rationem p^o factus & oblium.

Arguitur scto: q^o d^o i volentes, intendit volentes actus, id
 habet rationem obli in factu illius actus; unum q^o q^o habet rationem obli, illud
 hoc ipso e^o circumstantijs illius actus; atque oes evidens, quod actus intentiones
 in genere moris affiunt sunt volentes, quod sunt obli, & in sunt circumstantijs
 illius actus. P^o q^o m^o q^o d^o sit de rigore arg^o m^o : neg^o in. instantio v.
 q^o actus, & sine ipso volentes, nec pro inde ipse obli volentes.
 P^o q^o m^o in an i q^o habet rationem obli qualij unq^o excludi a ratione circum
 stantium, & in d^o, q^o habet rationem obli huiusmodi, & q^o se dicitur, &
 j^o m^o e^o volentes, & aut q^o d^o d^o in q^o, aut volentes p^o evidens, &
 com^o m^o h^o, aut in rigore, quoniam admodum volentes sunt, ea evidens, quod
 in numero circumstantijs p^o factus, & quod videtur rationem
 v^o in circumstantijs.

In stabis. go factum ea aut una, quod novum finem ad id
 ubi morali, si erant circumstantie eiusdem, cum facti essent
 illa in bono stude quod sunt priores, p. h. circumstantiam a s. the
 bono a videlicet se sione i. q. c. s. & canone e. appellari, d. q. p. e.
 quia in finem aut una plerumq. supponat aliud obtem, quoniam finem inferens
 prout dicitur, sicut Bonellium v. g. per supponit in intentionem
 cui in intentione aut a le. q. facti et unum injustas & violare aloni
 lori; & par r. o. e. de alijs artib. dupliem malitiam aut bonitatem sunt
 identit.

in fine s. the.

Arguitur s. the. sicut ex reffe bonitatem actus interni
 i. solo obte, de nequaq. a circumstantijs peccandi de q. 1. q. a. 2. in ep. e.
 s. the. velle, q. actus interni n. formal. nam bonitatem a circumstantijs
 actuum exteriorum. Et idem sentit, quod hoc circumstantie colabo ad actum in.
 derum, induant et tamen obte, hinc partes quodam conjuncto una obte papal.
 um de reffe actus externi sicut maneat, quod circumstantie. I. r. p. e.
 s. the. ponit hoc discrimen inter actum externum et internum, q. ex terni
 bonitas totalit. ob obte & circumstantijs iniquitate, de formal. videt.
 et illo hinc ab obte. ob his, hinc a circumstantijs; inter si aut bonitas totalit.
 de formal. a illic obte. quodammodo equalit, minime hinc ab obte f.
 aggregationem uno & ad equalit. \in 2. a. o. e. quia eo ipso q. unum.
 sicut obtine ob transference bonitatem & malitiam sicut in actus sunt
 sequenti sione dualit. Debeat in intentione, & volita, & dicitur & indubie
 hinc q. in omplij facti circumstantie, de obtem, relata in ad actus impatiens
 sicut internum sicut externum, manent ad hunc p. d. r. a. r. a. s. t. u. e. : aut ut
 n. actus impatiens, q. v. g. q. e. r. e. r. e. m. q. b. e. s. p. i. o. n. s. b. i. e. q. u. a. l. v. g.
 obte r. e. a. r. i. a. m. q. u. i. a. a. l. i. q. u. i. p. a. t. i. e. q. u. o. n. s. i. a. & s. s. e. s. p. i. e. n. t. i. u. m. i. l. l. u. d.
 motum, q. sicut obte s. the. & sicut convenit: in aut auditibus
 interno impatiens, qui ab si eo, hinc ab obte sicut finem & sicut
 bonitatem & malitiam, partim al. unum honestum & malitiam sicut
 intendit; ad alijs intendit bonitatem & malitiam finis ex sicut
 cum obte ad idem finem: q. sicut finis actus, aut a circumstantijs

circumstias
Inferes. gombu daly iurumstias reghu ingentij; Pa solun reghu
ahijngabi. R. dal

Prædica, circumstias actus morali confere bonitatem aut malitiam specie
gravi, si minus quans intencional bonitatem aut malitiam tam circumstias qm
ahi iuriam. Q reditur modo, quom circumstias debent se volentis
sive volitis, obactu huius confereat bonitatem aut malitiam.

Conclusio prima: Atque circumstias debent tribuat bonitatem
actui, et debent in aliis, in iure, ac iustitia et volitis, et de iure &
expresse interea. Suarez de actib. huius. tract. 3. disp. 5. sect. 2.
no. 4. Amicus disp. 14. sect. 2. no. 132. & alij.

Conclusio patet ex iusticia bonitate dicitur: honestos n. obli
n. iusticia facti, nisi illa dicitur & se tentat: qm nqz major
honestos obli vni est majora bonitatem actui, nisi est q. de dicitur &
facti, de hoc majora bonitatem habet obli ex circumstias, obpabat,
q. vni dicitur eodem no. de dicitur.

Confirmandur, aliquo tempore in amplius indigens cibo, illud relinquitur
se fundat, cum dicitur postquam, hinc dicitur quoniam alibi in scripturis
oblatu circumstantis reservari & in intentione, quod falsum est.

Notandum in e, penultima, quod malitia, jure confusum in actu
et lena, quod est adulterium, homicidium, furto & combere spiritus,
et aliam ex circumstantiis inveniuntur & inculpate in culpa. Probatur ut hinc
nam qui furatur, cum sit clericus, adulterat & committit malum furto
familij, homicidij, adulterij &c. quod est quidem racione hinc dicitur
hinc in dicitur intentat.

Proces furari in dicitur p[er] se & frangere jejunium in con-
temptum legis sunt penultima, que in parte actu ad vero p[er] se
& dicitur in circumstantiis ut hinc habet hinc conjunctas; go ad id est in scriptis
in circumstantiis ex parte intentante, dicitur malitiam malitiam arbit.
In e p[er] se penultima, que in dicitur, de et hinc, que confusum in
et hinc. Hinc nego est p[er] se, quia in eo casu in circumstantiis
malitia in ad ex parte, dicitur ad dicitur penultima.

Arguatur jmo Probatur E. q. jejunat, qui et si solus
intendat, saltem facit precepto Eulepis & in ex carere actu h[er]etice
& caritatis, si in tota adverbis aut jejunium p[ro]dicit ad p[er] se
p[ro]mittit, & si hoc malitiam p[er] se aliud in intendat, negat hinc p[er] se
p[er] se cognoscione minus diffinitam jejunandi, & augere p[er] se
& p[er] se in dicitur in jejunij, go et volitum facit
in hinc malitiam hinc, augere de contentu actu p[er] se p[er] se, quia
magis intentat fit. Hinc regulariter leges enim malitiam
intendit p[er] se & facit, p[er] se aliquid in dicitur, hinc in dicitur p[er] se
quet.

Arguatur 2do de circumstantiis p[er] se operantibus, que et si
minus volitum, in dicitur cognoscit fit, augere hinc videt p[er] se hinc
nam operantibus hinc hinc valorem & malitiam dicitur

V. g. pulchritudo, & venereus delectationis & vita, & h. gratia facit,
 aut conjugata, & videtur per dicitur rationem, cum per hanc igna
 nihil solidum nisi cognitus; abque illud est potest proficere
 solum rationem delectabiliter, in proposito altera ratione, videlicet
 quod sit conjugata, consanguinea. Sic 6. quomodo actus interioris
 bonitas desumatur à fine extrinseco.

Questio 6ta.

Quomodo actus interioris bonitas desumatur à fine extrinseco.

Et si finis est actus, seu finis operis, inter universales huiusmodi rationes
 continentur, sed finis in de ipso agit eam ob causam, quod in de respicit aliam
 actum in actu quodam, quia ratione, cum alijs, utrumque finis convenit, de
 & ad eundem actum respicitur dualiter alius finis, & ead. finis de finis est
 extrinsecus, cum rationem delectabiliter, & est magis circa causam, quod circa aliam
 causam, actum bonitas attendit.

Procedat autem quod huiusmodi de actu intentionis, de electionis, & gratia
 est: utrum & ipsam bonitatem, aut malitiam, autque electionis, à
 fine extrinseco, in quantum de bono extrinseco sit. Si in finis intentionis fuerit
 quod est operante ordinatur, sed si finis illa operantis, & est volendi aliquid
 aliud, h. e. aliud medium persequitur. Quod quod duobus modis fieri
 potest: scilicet ad bene adverteendum: scilicet in finis intentionis est per se ad
 delectationem appetendi medium, sine aliquid instar medium, ut cum V. g.
 sola dei bonitas ne movet ad amandum per se, nulla habita ratione
 bonitatis eius per se. Et sic si finis sit solum delectatio ad medietatem

do appetendi in eis, quod videtur magis quod in virtute a ratione a medium
est appetendum in bonum aut malum, quod in medio magis factum est,
quod, in bonum in eodem bonum aut malum magis est ordinatum ad quod
finem est tunc, ut in V. g. Elemosine de se est in bonum
magis est, et est eodem ordine ad satisfactionem quod penitentiam.

Conclusio prima. Quod medium est in se magis appetendum,
et magis habet rationem bonitatis aut malitiae, eo quod indifferens sit, et
habet quod, cum in gratia in considerat, ubi ut totaliter est illud medium
appetendum. Sit finis ex parte, hunc inferiori electionis habet magis, in ratione
et in ratione hunc bonitatis et malitiae accipit, in a bono est quod, ad finem
ex parte appetit. *Secundum c. 4. q. 1. no. 6. cum alijs.*

Ratio: omnino vultis saltem alium hunc bonum honestum in hunc
rationem habet bonum honestum, et honestum appetibile: atque in quod ubi est in
medium sine omnino electionis in habet rationem bonum honestum factum, aut honestum
appetibile, propter finem ex parte, quia bonum utile, et sic accipit hunc
hunc a fine ad quem ordinat: est factum, cum ex hoc petiti medium illud
in habet rationem bonum utile, in eodem dicitur alium honestum, aut
bonum ex omnino est quod, unde si faciem oportet aliud honestum quod factum
deum alium, nulla habet rationem quod hunc honestum, hunc illud oportet in
habet rationem religionem. Item dicitur proportio naturalis de virtute,
dicit aut malitia.

Conclusio secunda. Quod medium est in se bonum aut malum, et
propter appetibile est in bonum aut malum, in eadem ratione ad finem
ex parte, qui habet bonum aut malum factum in hunc, et ad quod est,
bonum in ratione hunc et electionem accipit a medio sine quod omnino
aut malum in, et secundariam a fine ex parte. *Secundum no. 13. cum s. Ma.*

q. 8. a. 1. in ad sub. vid. moralis in respectu finem: sicut
 officialis / a fine remoto, sed proximo: Quia alibi vid. in bonitate
 actus moralis etiam debere ex ordine, sicut bonitas rei moralis ex sua
 forma, quod est ob finem: Et medius est proprius electionis, quod est ob
 q. 8. sed habet propriam bonitatem, de qua habet parte intentionis, dabit intentionem
 honorariam & officialis finem bonitatis.

Notandum: Quod in actu morali ad finem ut finis bonitatis
 idem, in actu moralis & officialis, quod non moralis, illa v. a. moralis
 que moralis: Et finis, qui electio finis a medio non moralis, qui
 v. finis ad intentionem operantis, moralis, ut patet, quod est ad intentionem
 elemosinam ob intentionem motum misericordie, et non electio moralis
 finis operantis in misericordia, hinc intentionem ordinem aliter ad finem
 finem operantis, ad alium ex finem bonum, finis non
 moralis. Eadem autem electio in finem moralis finem aut
 charitatis, et moralis jam bene jam illam, pro bono aut alium
 finem bonum intendit; Et ideo finis & rationem habet circumstantiam,
 sive evidentem respicit finem operantis.

Contra.

Conclusio 3ta - statim inter nos sit ex alio bono
 necesse est, ut non ordinem ad finem operantis bonum, nec finem unum mala circumstantiam
 s. Th. 1. 2. q. 20. a. 6. et q. 2. Bonavent. Curial. & s. Th. 1. 2. q. 20. a. 6. et q. 2.
 conij. s. Th. Eadem est: cum quia bonum debet esse ex se bonum, et
 bonum quia circumstantiam & finem operantis in eo casu debet minus obsequium
 finem operantis actum in genere moralis, et proinde cum finis & circumstantiam
 ista sit mala videtur malum et actum; unde si ob venam gloria
 de elemosina, erit largis actus.

Conclusio 4ta

Conclusio 4^a Actus ex oblio bonus, simpliciter bonus est, et
 si in respectu ad finem ex se non operatur. Ratio est: quia oblio
 bonus & finis intrinsecus, honestus & se sufficit ad suscipiendum bonum
 actus, & si in respectu ad finem ordinat ad finem alium, non tenet. quod
 iam alibi indicavimus expressis honestas & bonitas obli. honeste intendit

Conclusio 5^a Actus ex oblio in se non est moraliter bonus
 sed operatur in finem ex se non bonum. Ratio est quia talis actus aliquis
 bonitatem habet, quod negat ex oblio, nisi a fine velle accipitur, quod fieri non
 potest. Plura vides apud Peccatorum c. 4. q. 3. & 4. auctoritate doctrina
 est probata, quod quorundam dicitur firmata sententiam inter, inter quos est
 vobis. dicitur si.

Conclusio 6^a non potest fieri ut electio mala moraliter
 procedat ab intentione simpliciter bona. Probatur. Matthaei in parabolis
 bona fructus malos facere, nec arbor mala fructus bonos. Probatur
 ratione: intentio, quod alius ex se bona fructus intendit ex circumstantiis
 1. quod augustinus: quod magis ad malum electio.

Rejicitur Intentio, quod si q. ha. beat. hereticus de salute sua a bono
 & bono: simul & bono & illa, quod habet nonnulli de intentione in malum
 rationem nisi bene: aliquid scire, ut ex huiusmodi intentione procedat
 dant. male mediorum electiones; non intentionem saltem libera rationem
 q. alius aut fortiter conser. Rej. Intentionem hereticus de sua salute
 & intentionem de intentione bona est bonam, quod dicitur ille qui intendit
 aliquid in verbo meo; aliquid illam attrahit media de terminato pro,
 so, & intentionem intentionem, & fit mala, minus in malum eiusmodi electio,
 hinc nonnulli de hys.

Arguitur in modo. Quod actus electionis bonitatem auct
 rationem in respectu ad finem ex se. Unus numero actus non potest

in duabus speciebus, quibus electionis & à sollo pprio, & à fine ex dno
 nullam angustiam habent. **¶** Sed antea? Vnde dicitur, **¶** Sed
 neq[ue] ee sub diversis speciebus, v[er]o tyrantia & religio[n]is, quibus
 hoc potest. **¶** Sed neq[ue] in dno. **¶** Si plerumq[ue] agitur p[ro]p[ri]o
 nam dicitur, **¶** Sed illius p[ro]p[ri]i conditio[n]is, & r[ati]o[n]al[is] in ordine
 ad actum, ad quod facultas, & p[ro]p[ri]o aut id est dicitur à diversis speciebus
 facultate v[er]o q[ui] ad actus religionis & tyrantia, actus v[er]o sunt boni
 in ordine ad habitum r[ati]o[n]em, cui s[ed] multifariam conformitas est,
 uno n[on]o, ut regle in mea religionis; altero, ut regle in mea tyrantia:
 juxta p[ro]p[ri]am conformitatem s[ed] d[en]ominacionem actus religionis
 s[ed] p[ro]p[ri]am d[en]ominacionem d[en]ominacionem d[en]ominacionem d[en]ominacionem

¶ Arguitur, edo. **¶** Quid actus electionis saltem inte-
 rior n[on] p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am à fine ex dno. **¶** S. Th[om]as. q[ui]
 i. 2. a. 6. de p[ro]p[ri]o dicit: ad inveni ad finem ex p[ro]p[ri]o, & si aut ad
 ex p[ro]p[ri]o actum, & in dno actum interiori, ex quo inferit S. Th[om]as
 S. Th[om]as, actum interiori n[on] auferre à fine, & p[ro]p[ri]am s[ed] in
 bonitatis à fine ex dno. **¶** S. Th[om]as in hac tota n[on] saltem ambig[er]e
 loq[ui]t[ur]: de dno ad bonum dicitur, cum forte ibi loq[ui]t[ur] de illo actu interiori, &
 versat[ur] circa dno, q[ui] ex de bonum e[st]; hinc n[on] finis ex p[ro]p[ri]o, & aut ad
 d[en]ominacionem p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]am
 S. Th[om]as de interiori actu, quibus p[ro]p[ri]am dno, de quali actu e[st] n[on]
 d[en]ominacionem.

¶ Arguitur, etia[m] ex dno q[ui] S. Th[om]as q[ui] finalis p[ro]p[ri]am
 ad illud magis & ad illud, q[ui] finis, q[ui] n[on] dicitur dno, si finis
 p[ro]p[ri]am ad illud magis & ad illud, q[ui] finis, q[ui] n[on] dicitur dno, si finis
 in dno magis & ad illud, q[ui] finis, q[ui] n[on] dicitur dno, si finis
 ad illud, q[ui] finis, q[ui] n[on] dicitur dno, si finis, q[ui] n[on] dicitur dno, si finis
 q[ui] in dno magis & ad illud, q[ui] finis, q[ui] n[on] dicitur dno, si finis, q[ui] n[on] dicitur dno, si finis
 op[er]at[ur], q[ui] à l. aff[er]it p[ro]p[ri]am dno.

Inquit qd. quod in ipso se, dicitur per alium appetitum habet rationem
 medij, & ordinem qd. prout se habet electio, n. appetitur qd. se, d. qd. alium,
 dicitur. finem qd. se, qd. aliquid actus moralis n. dicitur honestum a medio
 ad finem. Quia unum tanquam n. dicitur se, ad majorem se habet dicitur, vocat
 istum Proprium se, postulare qd. se, ut affectus appetit se habet in ipso
 honestum videtur qd. se, d. n. in ultimo, ut nimirum in multum alium finem
 feratur: sufficit qd. ut ordinem se habet qd. se, & n. hoc qd. se alium finem appetit
 bene se in alterum finem referat potest; neq. n. finis ultimus, aut
 quibus superiora excludit alios fines inter medios. Quia q. ubi actus se,
 n. suam bonitatem aut naturam moralem ab interno accipiat

Quaestio prima.
**Utrum actus exterior suam boni-
 tatem aut malitiam moralem ab interno
 accipiat.**

Conclusio e: nulla factus bonitas vel malitas exterior, quae
 principia conveniat aliquid actus volentis electio, ac prout actus interior n. dicitur
 in actu se qd. se, in actu se dependat ab actu interno bonitatem & honestum
 vel malitiam factam, quibus nimirum actus exterior, qd. se, effectus ab
 interno promanens, & ab eodem morali informatus, a quo se, etiam
 denominationem de bonis aut malis. S. Tho. h. d.

Probatio primo. Matthaei 15: ex corde exeunt cogitationes pravae, et homicidia
 homicidia. ubi non videtur prout actus qd. se, sine intentione sine
 electione, a quo prout opus primum, ac cogitatio prout in actu se videtur,
 ab interno actu transfundit moralem bonitatem aut malitiam in opus exte-
 rimum. **Probatio** secundo ratione. Hebraei & Graeci eadem in eadem e
 vituperis dicitur e, prout e conjunctione anteriori, prout qd. se factus
 ab eo informati qd. e morale eadem bonis sine honestis, aut turpis e.

Anquetz jmo. Illud e jmo grave, qd jmo prohibe
 e lege, utq. expremum gravum opus, jmo prohibe e lege decalog
 v.g. in facies de fulphite, si v. alius expremj jmo e malus, et
 jmo in naa e bonus: nam per e rae. *R. s.* actus exprem
 n prohiberi, nisi qua informatum malia actus interioris ad opus
 utriusq. prohiberi se.

Instabis. Saltem ad opus e jmo malus jmo q. iudic
 lege hua, hq. des. mala ley hua velat actu internus.

R. s. nup. et hucam legem prohibere vltim opus expremum, ut p. r.
 facte in factu al actu interno, quo una facte vltim composuit quoddam
 morale, in quo potiorum bonum habet facte, nup. vltim facte malia
 actus internus, qd naa, qd vltim in actu expremo.

Anquetz 2do. P. th. huc malia, ut deo docet, bonum et
 malum, qd expremum actus defunxit al deo aut circumstans in
 derivari in ipsum al intentione finis, et potius e contra al actu
 ipso expremo derivari in intentionem finis, q. intentione utriusq. actus
 interuenit: qo. jmo. P. th. aliquid saltem actus expremum n
 huc bonitatem dependet ab interno. *R. s.* P. th. ubi ley de
 tali actu expremo, qui et mediam ostendit ad aliquem finem opus
 vltim q. qd libet honestatem, q. rone aut dignitatem aut honeste
 a turpitudine istis finis diversis. q. intendit qd adulterium
 committere, et ad hunc finem eligit finem, actus expremum facte
 et facte opus huc in genere facte, n accipit ab intentione adulterii,
 et potius intentione huc accipit novam matiam a pravo nre
 huc a vltim q. qd. Item in furto expremum facte matiam
 accipit al interna electione, si et qd facte, et de aliam jmo in
 abest, ut factum formal aliq. honestum al intentione dandi elemos
 finem, ut potius con intentionem sua matia inficial. *Q. d. s.*
 vltim facte vltim bonitas e matia interioris expremum actus.

Quaestio octava

Utrum sit eadem bonitas & malitia interioris & exterioris actus.

Hoc q^o duplex est. j^ome inquit, utrum eadem sit bonitas
aut malitia, sive est numero actus interioris & exterioris ab intentione
impati? Sed querit an saltem experimus actus angelic^{os} aliquos m^o
actus interioris honestos, aut largitatem, ubi ut melius sit v. g.
iⁿ ieiunio, si actu fiat, qui sola efficiat ieiunandi voluntas, ubi d^{icitur} per
ultra caliditatem ieiunare prohibetur?

Conclusio j^oma - Eadem est numero malitia, aut bonitas moralis
interius actus impati, & exterioris, ab illo suapte n^o impati v. g. efficiat
illis largitatem elemosinae, aut docendi homin^{es}, & exterioris largitionis aut docen
sionis. Ita caritas & caritas d^{icitur} d^{icitur}. Sed est p^{ro}terea d^{icitur} se habent,
et altera iⁿterior est q^{uod} se sit tale, altera exterior est in ordine ad illud, be
n^e est, nisi vicia for^{is} ad illud denominantur utrumq^{ue} tale: Atq^{ue} hoc no
se habent interior impati, & exterior impati actus, s^{ed} s^{unt} moralis boni
aut mali. s^{ed} patet, major est ap^{er}ta p^{ro}phetia & declaratio p^{ro}
p^{ro} sententia, comparatio ad ead^{em} medicinam, & vinum, quatenus denominat
s^{unt}.

Conclusio 2da est q^{uod} melius, ac p^{ro}terius facit,
qui efficaciter p^{ro}suadet, & exp^{er}it opus experit, bonis aut malis,
q^{uod} qui interiori s^{ed} efficaciter vult tale opus facere, & hoc ob impedimenta
regitur in facere. Ita cum s^{ed} p^{ro}terius scholasticus d^{icitur}.
p^{ro}terius est ex sacra scriptura: qui vidit mulierem ad concupis
cendum eam, s^{ed} non mechabus est in corda s^{ed} mathdi 5. & psal.
57. Abstinem in corda iniquitatis cogitavi, & talis laus.

Propter edo ratione nunc merito de demerito in predictis quod
 potest potestate arbitrio, ad ipsi gratia dei, aliquid efficiunt, hinc subvenire
 pauperi subest meo arbitrio V.g. erogare pecunias sepe in sube - go

Confirmatur, alioquin quod hoc pauper debitorum conditionem
 est apud deum, qui dicitur, in n. illi se hunc in merito potest, hinc
 ista.

Conclusio ista. Actus in partibus aut quod autem hoc
 contingit, ut auctoritate exterioris actus augetur interioris bonitas, aut
 materia moralis. Propter. Deinde similiter ratio a quibusdum opera exteriora
 que ex se sunt multos qui habent facultatem bene et male operari,
 promptius et credibilis operari honestas, aut pravos adores, quod qui
 si eam facultatem non haberent, aut et dubium est forent captivum
 semel volentem efficaciam de opere bono aut malo operando V.g.
 dando elemosinam, furando etc.

Arguitur primo. dista. Et prout dialogi de infirmitate
 et de in conjugando cum proximo, utique de non merendo etc. aliquid
 in se habet opus dista quod est, nisi fuerit aut adulterium est.
 Distam ab interna equidem conjugatione materia, sine huiusmodi
 diem adherent. Et nonum de deum dialogi prout
 in se a toto et quod sunt diversa, de eorum de alienatione, eo sine
 adertas, et multis modis exprimeret error simpliciter, quod putant
 illas in actus morales in quibusdam saltem gravia, quod ex parte
 ope consumuntur.

Arguitur, edo. Nihil est iam sui ipsius. De bonitas et
 materia interiori actus de ista bonitas aut materia actus exterioris, quod
 de bonitate et materia actus interiori in eo sensu diu eam exterioris,
 quod hinc ab illa effectus prout, de hinc quod actus interioris bonitas
 aut materia in actum exterioris ad edentis derivet. Unde quod
 ipse actus exterioris ab interiori imparte ut a causa effectus
 prout, aliam bonitas aut materia interiori actus in quod

effusiva in malis & bonitatibus in ope expressis, de hoc si in factis
Inquiritur 2do. In eo videns in pte illius dicitur si factis,
ubi est interior & exterior alicui. R. videtur videns quod in haec
pae dicitur si factis, pae in dem 2do videns morale & quod dicitur
minori inhaerere morale dicitur si factis.

Inquiritur 3to. pro posteriore quod sit parte affirmante
non factis & Hugone Victor. apud voss. Et sic propter hoc
de veritate sacramenti confessionis scilicet, ubi pateritur in solum interius
deum autem exteriorum exprimit, ubi in e patitur hoc: quod pateritur in ope
habet fieri, nisi graviter peccaverit, qui exprimitur v. g. commisit adulterium
qui si nocte in effusis peccavit, et sic impeditur interius exprimit in
potuit complere peccatum exprimit. R. omni factis quorundam in
sufficientibus responsis quorundam, in dicitur hoc in confessione
exprimitur exprimit opus peccaminosum, quod dicitur ab interioribus
actibus gravitate habeat materiam, et verba quod eandem augere, et
obligationem sacramentaliter confitendi exprimitores admodum
de specialiter iniectionem a Christo, cuius materiam revelat nobis
de verba propter dicitur et consensus dicitur.

Inquiritur 4to. plus propter factis factis hoc, qui videtur
ejunctis, et corpus castigat, qui qui multum peccavit hoc facere, et
in pte salua valetudine, quod signum est augeri alicui interiori bonitatem,
et sic audeat opus exprimit.

Confirma 5to. plus videtur qui se ipsa sacramenta suscipit, qui
et qui se ipsa martyrij subit, qui videtur qui in effusis null
ista facere. R. concessio ante regis regis: non vis
satis factoria pateritur in pte pateritur pateritur majorem aut minorem honeste
opis et pateritur majorem aut minorem, opus pateritur pateritur molestiam
aut dicitur pateritur, ubi dicitur de ma a de pateritur. Et sic hoc
continetur, quod satis factis factis de minorem videtur alicui solvenda

p[er]sonam debitam respectu glorie offensa: unde cum dicitur dicitur dicitur dicitur
 quodam actus, et tunc meriti orig[ine] p[er] se, in p[er]sona est tunc p[er] factorem
 videlicet actus, qui in magno in p[er]sona ex merito momento affertur
 ad confirmationem dicitur, eam in facere ad rem, quia in actuali
 p[er]fectione sacramentorum, aut p[er]fectione maritum, vel in p[er]sona
 p[er]sona, eo q[uo]d habet op[er]a ex p[er]sona a Christo p[er] h[ab]ere p[er]sonam
 ut habeant vim eff[ic]endi aliq[ui]d ex op[er]e op[er]ato, videlicet gratiam sacra-
 mentalem, aureolam &c. Ad hanc conclusio[n]em p[ro]cedit de h[ab]ere
 & aliter p[er]sona. Hic q[ue]stio, utrum idem actus p[oss]it esse bonus &
 malus moraliter.

Quaestio g[ra]m.

Utrum idem actus possit esse simul
 & bonus & malus moraliter?

Conclusio g[ra]m. Idem numero actus huiusmodi
 interius hinc ex p[er]sona in genere sua p[er] se h[ab]ere p[er] se
 a fine boni & mali in moraliter. S. Th[om]as hic ad i[n]terio-
 ra p[er] se p[er] se, q[uo]d ad eundem videtur p[er] se p[er] se
 p[er] se r[ati]onem gloriam, deinde intendere corrigere hanc intentionem
 & intendere servare hanc.

Conclusio r[ati]o. Idem numero actus huiusmodi in genere
 mori p[er] se moraliter h[ab]ere hinc interius hinc ex p[er]sona in p[er] se
 p[er] se boni & mali. R[ati]o e[st]: Bonitas & malitia involvunt
 unam contradi[ct]ionem, quia malitia involvit contradi[ct]ionem negati-
 vum, & esse affirmati, aut negati de eodem, in q[uo] idem e[st] in p[er] se.

Conclusio dicitur. Idem numero actus in genere mori
 ne huiusmodi q[uo]d p[er] se boni & mali. R[ati]o e[st]:

moralibus actuum bonorum consistit potius in habitu dicitur ad obtemperandum se ad talia magis quam in actu. ^{non} mutata ergo hanc habitum in se manentem, dicitur in genere moris mutatus actus huius: mutatus autem habitus illa, quod hinc mutatus actus de bono in malum aut contra: quia si mutatus habitus actus huius ad obtemperandum, & obtemperandi gratia, ubi se apparet sua diversitate, ut actus in genere natus in eum functione potest bonus & malus esse, in v. de moribus in genere moris: nam actus in mutatus in genere natus, nisi aliis & habitus potest mutatus, genus autem moris mutatus est solum habitus in se intrinsecum & mutabilitatem cuius quod dicitur.

Conclusio 5ta. Item hoc potest esse de actibus bonis, a se mutatis independentibus actibus exercere, quoniam alter sit bonus alter moralis malus, quod est respondere duo affectus in se independentes, unus bonus, alter malus, a quo est pariter illi in se perant. Ita videtur habere cuius. ^{hoc est} qui potest quod v. g. uno manu succurrere pauperi, alteri infringere alium collatum.

Conclusio 6ta. Item, quod aliquid in numero est per se actus potest esse bonus & malus. ^{Et vultur in caput 6° methi. p. 11. in main lib. j. mora. c. 12.} Breve est, quia ex perimento constare videtur, quod in se per se, mundum de se in se potest esse in se a duobus affectibus inter se disparabilibus, quorum unus bonus, alter malus est: ut si per se dicitur ad bonum, ubi & creditori respectu debitor & dicitur horem: aliquid in se videtur repugnare, quod in se per se actus est per se, videtur ambulare, quia hoc per se est, respicit in se bonum & malum sed duorum diversorum affectuum, a quibus in se. Quod per se in se videtur in se dicitur quia

habet ex se actus p[ro]p[ri]e q[ui]dem s[er]vatus e[st] unus, alii in genera
 non s[er]vatus, qui p[ro]p[ri]e imp[er]at ab aff[er]t interno bono, moraliter
 e[st] integre honestus. Integre v[er]o p[ro]p[ri]e, s[er]vatus imp[er]at, ab
 interno aff[er]t malo.

Conclusio 2da actus ex se, qui p[ro]p[ri]e h[ab]et e[ss]e
 s[er]vatum p[ro]p[ri]e aff[er]t n[on] p[er]t[inet] e[ss]e aut s[er]vatus s[er]vatus e[ss]e idem
 n[on] bonus, aut moraliter malus. Sed e[st], quia cuius actus
 n[on] e[st] capax honestis moralis, quare conclusio p[ro]cedens attendenda
 e[st] de actu ex se de se indifferente. P[er] Jo. v[er]o d[icitur]
 actus in se, e[st] individuo indifferens.

Quaestio 10ma

Utrum detur actus in specie,
 vel in individuo indifferens.

De iuris iam d[icitur] e[st], dari actus quosdam, qui d[icitur] s[er]vati n[on] boni nec
 mali moraliter, d[icitur] indifferentes s[er]vati: Quae, an, & quomodo v[er]o s[er]vati
 in presenti p[ro]p[ri]e d[icitur] e[ss]e. — Et p[ro]p[ri]e, q[uod] cuius actus e[st] in se, h[ab]et
 res h[ab]et ex aminare de i[st]o actu, & in s[er]vati q[ui]dem indifferente,
 attamen in individuo p[ro]p[ri]e h[ab]et, utrum videl[icet] attentis n[on] p[ro]p[ri]e h[ab]et e[ss]e,
 & ab oib[us] circumst[anti]is de facto, aut de p[ro]p[ri]e d[icitur] e[ss]e actus aliquis
 moralis, liber, & h[ab]et, sine interno, sine ex se, in individuo, q[ui]dem
 indifferens s[er]vati, h[ab]et e[ss]e: caritati bono, & malis moralis, sine p[ro]p[ri]e h[ab]et
 sine aut ali[is]: p[ro]videt aut[em] q[uod] de actu h[ab]et p[ro]p[ri]e & complete s[er]vati
 nam de illis actib[us], q[ui] sine p[ro]p[ri]e h[ab]et ratione s[er]vati, certum e[st] e[ss]e
 e[ss]e indifferentes ad bonum, & malum p[ro]p[ri]e h[ab]et.

Conclusio 3ma. Datur alig actus h[ab]et d[icitur] s[er]vati,
 & d[icitur] indifferens. P[er] Tho. h[ab]et a. 8. Item b. labat d[icitur].

rāo: illi sunt actus ex dōto indifferētes, qui nec conformantur nec
 qui nec conformitatem, nec diffinitionem ad nra rāalem ab dōto defumunt;
 Dicitur infini actus, gēte: rigor, patet ex dicitur. nō pōt: quia levare
 festuam, ire ambulatē dē: ex dōto nulla dicitur conformitatem, aut dicitur.
 autem ad rectam rationem, cum recta rāo hūmāna actus nec pōt appiā, nec
 prohibeat, nisi solam rationem circumferat. qd. Hic tū bene moral.
 labat hanc hāc veram dē actib. dicitur hūmāna, nō pōt dē hūmāna. sicut
 appiā pōt; sicut infini, quia isti ex dōto nullam hānt diffinitionem.

Dicitur: indifferētia actus in dōto habentur ex solo dōto, qd nullus erit
 actus indifferēns, ex dōto. pōt autem. Et dicitur, quia isti quoque actus autem indifferētes
 Dicitur elemosinā: Dicitur elemosinā: hāc mōdo dicitur solam dōto, illud indifferē
 rāo, et dicitur, et dicitur in individuo, cum aliqua bona aut mala
 circumferat: elemosinā nō potest fieri ex sola gloria, nō mōdo in
 ē contra ad iustitiam et nōiam defensionem, atq. ad pōtē dicitur, qd dicitur
 elemosinā, aut hānt dicitur solam actus ex dōto indifferēns, aut pōt
 sicut singuli bonum, et dicitur sicut singuli malum. qd.

Rigor actus: ad unum pōt bonum regat, illa dōta ē indifferētia;
 Rigor elemosinā ē quod bonum pōt, sicut dicitur hōmō mali
 pōt: quia ex aliquo dicitur ob circumferat qd pōt, et
 elemosinā pōt dicitur mala; et dicitur bona: hāc pōt hāc illa sicut
 hānt aliqua hōmō, hāc aliqua malum. Non dicitur actus indifferētia
 dicitur ē ex eo, qd pōt in individuo dicitur circumferat,
 quomodo dicitur hānt vel male fieri, dicitur dicitur hāc dōto, et
 nō pōt sicut bonum, nō pōt malum, veluti levare festuam, ire in
 agrum dē.

Conclusio 3da. Probabiliter nō pōt, dicitur qd actus in indi
 viduo, qd nec bonum nec malum sicut individuo pōt ad dicitur indifferēns.
 Dicitur hāc unum sicut dicitur solis. labat. amicus. E.

Phil jmo Auctoritate S. Scripturae Ecclesiasticae: si multa fuerint
ad dicit: Quia in judicio pro se errabo, sine bono sine malo sit.
unde in iudicio in respectu ad differenda bona & mala, & pro
hinc pro dicit in bona & mala; Et Matthaei 12 dicit Christus:
quod est meum contra me est, & quod non colligit meum dissipabit.

Phil 2do ratione pro hac diffinitioe hoo a brutis in operando, pro hac pro
hoo habet bona honesta, nam ratione conveniens; Verbis autem pro fine
habent in bonum delectabile nam sensibus conveniens: go quodlibet
cuius hoo deflectit a suo fine honesto, totus est vitiosus, & pro operis
illius operis est vitiosus.

Phil 3do: lumen nam dicitur, ob hoc si de libere agere pro
ob operis pro hoo est, unde, ob dicit, videtur nam ratione, pro hoo nam
intendente ad finem honestum in operando; go si in operis pro hoo, hoo
operatur, quia operis alterius pro hoo dicitur.

Phil 4to: alius est ob hoc in operando nisi operetur ob aliquo
honestum finem sunt mali; si vero dirigantur in finem honestum, boni sunt;
go 2 dicitur autem indifferentes, ob hoc in & nunc in individuo operetur
de bono actum in individuo nihil est vitiosum, de malis ob hoc.

Phil 5to: alius est ob hoc in operando nisi operetur ob aliquo
Phil autem non verbum ob hoc in doctrina S. S. P. Dicitur
quod hoo honesta sua fructu dicit, & de eo: Matthaei 12: si hoo
reddunt rationem in die iudicii: go multo magis operis ob hoc erit, qui honesti
in hoo, & essent mali.

Dices Rationes istas indifferentes in ob hoc, quia ut in medio
hoo honestum aliquo, pro hoo in medio sedem ad aliquo finem honestum
operatur, cum cedant in comitum & ob hoo nam: aliquid per illud dicitur
aliquo hoo indifferentes quoad ob hoc, cum magis in ob dicitur in medio
ordinem ad finem honestum, & in dicitur indifferentes, eo quod operis
sunt sua sunt ordinabiles & capaces alterius directionis: go eodem in

illa ac, que n hbt finem honestum n dicitur n indifferens, hoc ipso, qd
pot tendere in finem honestum, saltem p n repugnans.

Quo ergo assumptum; ut n aliqua ac n dicitur n dicitur n repugnans p n dicitur.
Et solum si sit aliquo modo ordinabile in finem honestum n n repugnans,
nautiam intrinsecam, dicitur de eodem in illam ordinari, alioquin dicitur
n nullum fore verbum obiectum. Cum n profertur tunc qd sit aliquo
finem v.g. recreationem ad nautiam commoditatem, ordinabilem ad
honestum, & in p. b. d. p. dicitur, cum n n certa obiecta, cogit
aliam dirigentem in finem honestum. Est autem aliqua alia n
de actu n dicitur ex obiecto; nam ille est finis n dicitur
dicitur sine honesto p. dicitur, hinc qd operetur in indi-
viduo. n. in p. dicitur; quia considerat quod illud bonum
indifferens, & n unum p. dicitur ordinabilem ad finem.

Quare saltem dicitur qd hoc vocari n dicitur, quia ordinabilem
sunt qd ad aliquo finem honestum; si n dicitur eo, qd p. dicitur.
Dicitur a fine honesto, dicitur n dicitur; hinc qd iurum qd n dicitur
viduo, n hbt dicitur p. dicitur p. dicitur in ordine ad
finem honestum; cum qd actu n ordinabilem ad illam finem est obiectum,
& est n indifferens.

Inquiretur jmo: dicitur actus moralis dicitur hinc
indifferens, qd est dicitur n dicitur: quia nullo n dicitur p. dicitur, que
p. dicitur hinc n dicitur n dicitur, in quibus dicitur n dicitur.

Quod hoc arguitur hinc concluditur, qd dicitur actus qd n dicitur n dicitur
dicitur n dicitur hinc, quoniam ex obiecto dicitur n dicitur, qd n
negamus: n autem inferitur ob dicitur n dicitur actus n dicitur, qd n dicitur
indifferens dicitur n dicitur n dicitur n dicitur, n dicitur n dicitur,
dicitur, ad qd n dicitur n dicitur p. dicitur n dicitur n dicitur.

si quis autem hoc individuus nec albus nec niger nec alio modo coloratus est, passim
 ratione sui generis non sunt, cum in multis in individuis inveniat, qui si color careat,
 si autem quodam morales ratio obte. Si quis autem in se habet, sunt quodam
 ad bonum & malum, attamen nullus reperitur in individuo, qui
 non sit bonus & malus, eo ipso, quod cum debitis, aut sine debitis
 circumstantiis operetur.

Præterea etc. quod multum generis opera generaliter, quod in
 individuis reperitur, et plerumque est in individuo in se ipsa, nam in eo versantur
 quodam circa bonum præcipue delectabile, ab eo in turpitudine remotum, et
 e. v. g. in campo, amore et pigere doores &c. Et quodam versantur
 circa bonum convenientem & commodum nam præstant nossem convenientiam,
 neque ad albiorem finem aliquo dirigitur v. g. appetere vires, sanitatem,
 moderatas divitias, honores. Et quodam in se am versantur circa nequeones
 aut omissiones v. g. nolo fieri religiosus, nolo omnino habere hunc idem
 profecto omittit laurum, nolo jam dare Eleemosinam &c.

Et cetera. Quodam sunt quod nullius momenti, ut levare festucam,
 fricare barbam &c. Hæc sane operantur, et ut in individuo operentur,
 nec bona nec mala sunt moraliter: non bona quia non ordinantur ad finem
 honestum, neque sunt ex præscripto prudentia; nec mala, quia aliis sunt
 nec sufficientes esse rationis, cum in nemo sit qui illa conficiat.

Præterea etc. res illas autem, si in meliorem finem non
 referantur, et moraliter malas, et in privationem et deesse meliorem
 finem intrinsecum. Et quodam de ultimo genere actuum in se debiles,
 tantum, quia sunt mali, cum aperte sunt obosi, & careant ratione per
 utilitatis, & iustis necessitatibus.

Sic dicitur, et in meliorem finem non referantur: quia si
 ad honestum finem referantur, v. g. nec finis manuum frigiditas, aut
 abigo muscas, ne instantes, quia frigoris & muscæ malum impediunt
 à bono opere, v. g. orationis, studij &c. aut ad se nolo fieri

Religiosus, quia pro illo illum statum mihi fore periculosum, tunc
 in illis actibus sunt boni & honesti: sed si similia boni prohibita de
 beneplacito nec facio, deliberabo sine ordinatione in ulteriores
 aliquem finem.

Instabis: bonum delectabile est per se appetibile, atque
 bonum honestum, quod est bonum delectabile facit actum morale bonum
 si aliis turpibus in careat, necesse non est, ut ad alium finem referatur
 referat, quod actiones ~~saltem~~ ^{saltem} in genere erunt morale bonae, si non
 in differentes. Et idem potiori jure dicitur de actionibus ~~et~~
 generis.

Q. Triplitem rationem boni juxta propriam institutionem esse
 se appetibile reperiri, videlicet delectabile, convenientis naturae
 & honesti: et ob id solum dicitur, quod morale honestum est sub
 ratione honestatis voluntatum, videlicet rationem bonam, seu honestam:
 nam bonum delectabile, tenet per se motum, bonam autem
 voluntatem in facit honestum, quia non est juxta se appetibile honestum.
 Quare unum dicitur, bonum delectabile est se per se appetibile
 sensus est, quod delectabile bonum est habeat rationem finis,
 atque ad bonum honestum, & potest actum voluntatis absolute de se se
 terminare, in autem, quod sit finis, scilicet bonum rectam rationem
 appetibilem. Deinde bonum naturae reali convenientis, tenet
 prae se habet, in eo in potest se referre ad actum voluntatis honestum,
 quia bonum illud si in differentes est ad honestatem & turpitudinem,
 dicitur, qui non appetit similitudinem videlicet in eo, quod sit naturae
 convenientis, ille est in huius voluntatis, et rectam rationem transgreditur
 & in eo necesse est, ut ad ulteriores aliquem finem honestum referat;

atq; ita ratiō in boni honesti effectibus moraliter bonum
 sed hoc factum opera indifferentia quod nō relata in finem honestum
 sed in materiam sufficientem absolutionis sacramentalis, nō sunt ac
 alia peccata venialia: quia in nō potest fieri differētia, utrum eius modi gra
 a penitente, saltem virtuale, sint relata in finem honestum, nec ne,
 id est q̄ auidens in tali casu nō erunt materiae sufficientes.

Inquitur vero. sententia S. Thomae est dura &
 scrupulosa, quia difficile est homines adstringere, ut in omni
 actu conscientiam indifferentem, aut intendant finem extrinsecum,
 aut, et omisso, statim praesumere utrumque, ut patet
 nō constat, hoc est de bonis plerumque obtinere huiusmodi
 intentionis, aut relationis in finem, praesertim cum
 ex eorum gratia generis, ex quo fieret, ut continue prope
 peccarent venialiter.

Ad idem, eam sententiam scrupulosam ac duram nō esse
 hoc ab otiositate cogitab. qm̄ contra ad referri sub,
 praesertim scrupulositate adducunt, & ob hoc agendi consilij
 viam legant.

Ad idem. In eius modi operibus levibus hominem, aut indeliberate
 aut deliberata opere? si deliberata, & sciens, tunc ei nō
 debet graviter videri, et obligetur ad proponendum sibi
 finem bonum; si indeliberate, quod frequenter
 accidit, tunc ex urfabitur a peccato, etiam si nō intendat
 aliud finem.

Arguitur qd opus hoc affirmans pot dari in individuo in effectu
& p[ro]p[ri]o, un[de] videt[ur] sapientium D.D. auctoritate; qd esse signu[m] eadem
conformare et effere[m] moraliter actum in individuo in differentem.

Q. Sed contra dicitur qd si conformaret in agendo de effectu
q[ui]bus actum in individuo in differentem, id hoc boni fieri & audens;
nos aut[em] a firmis q[ui] ex natura rei q[ui] de se & de se error p[ro]p[ri]o
operant[ur] contingat, ex quo error in se habet tam q[ui] de se
natura sua in individuo in differentem, q[ui] ut dicitur in opinionem
quantu[m] ex se habet a materia, q[ui] h[ab]et in se in p[ro]p[ri]o aut al[ter] contingere.

Arguitur s[ecundu]m Sto. q[uo]d modum creatura rationalis eo q[uo]d
elevata ad finem sup[er]naturalem & videt[ur] obligata obsequi op[er]e
ex motive sup[er]naturali, n[on] nihil contra illud dicitur aut
eodem op[er]e: ita, ut in proposito homo, quia e[st] creatura
rationalis, videtur se obligatus, ut quoties op[er]at[ur] op[er]e
honesto, nihil videtur ob stare, quo minus aliq[ui]s ex alio
motivo, videlicet in differentem, op[er]ari possit, n[on] nihil egal
contra finem honestu[m].

Q. Ratio pariter d[icitur], q[uo]d sicut ille status
supernaturalis h[ab]et ab initio, & contingenter convenit, ita
idem cum h[ab]et q[uo]d inferiori convenit, ut ex motivo inferiori
dabit[ur]. hoc e[st]: n[on] rationalis op[er]ari licet, partim q[uo]d hoc
op[er]ari n[on] nihil, n[on] rationali indignu[m], comitatur:
partim quod ab omni illo statu sup[er]naturali
absolvi possit, si h[ab]et velit.

Signum quoque evidens, statum hujus naturalem non esse quod se exten-
 dit ad vitam, sed bene contingenter, ac proinde mirum non est, si
 auctor creaturae naturalium statim cum dubio de impressione
 consenserit homini, quod huiusmodi hunc ipsum obligare potuisset,
 si voluisset, ad opandum semper propter finem hujus naturalem:
 et contra naturam naturalem, fuit et de officio hominis, ita neque vivere
 illi licitum est, nisi Dominum naturam naturalem, contra quam si vivat,
 sectando, V. g. et comoditatem aliquam naturam, et delectationem
 sensibilem, indignè agit: hoc non est subijcere naturam naturalem
 ad sensibilem, aut vegetabilem, quarum tamen utraque
 est natura sua, et officio quod sensibus in hoc subordinata
 est, ita ut nihil possit debito modo in bonum ad sensibilem
 huiusmodi, aut vegetabilem appeti, nisi illud simul referat
 in bonum animae
 rationalis

[Marginal notes in cursive script, partially obscured and illegible]